

ชื่อโครงการ (ไทย) การศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดชายแดนของไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกิจของ AEC

ชื่อโครงการ (อังกฤษ) A Study of the Readiness of SMEs' Entrepreneurs along the Thai Border towards Labor Liberalization under AEC Mission

แหล่งเงิน งบประมาณเงินรายได้ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 100,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555

ชื่อ-สกุล ผู้ร่วมโครงการ ผศ. ดร. โอปอล์ สุวรรณเมฆ และ อ. ประเมศร์ อัสวเรืองพิภพ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

คำสำคัญ AEC, การเคลื่อนย้ายแรงงาน

บทคัดย่อ

การศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดชายแดนของไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกิจของ AEC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs ไทยในจังหวัดชายแดนพม่า-ลาวไทยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้พันธกรณีของ AEC เพื่อใช้เป็นแนวทางการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs และภาครัฐของไทยในการรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงานที่จะมีการแข่งขันรุนแรงเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

จากการสำรวจผู้ประกอบการ SMEs ของไทย ในจังหวัดมุกดาหาร เนื่องจากมีการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศลาว และในจังหวัดตาก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการค้าระหว่างชายแดนกับประเทศพม่า ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของมุกดาหารนั้นเป็นธุรกิจขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ ดำเนินการค้าขายสินค้าอุปโภคบริโภค ร้านอาหารและนันทนาการมาแล้วไม่เกิน 5 ปี และไม่ค่อยมีการรับรองมาตรฐานใด ๆ มีการจ่ายค่าแรงประมาณ 100-400 บาทต่อวัน และไม่ต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างด้าว คุณสมบัติของแรงงานที่ต้องการ คือมนุษยสัมพันธ์ดี ทักษะที่ต้องการได้แก่ ด้านเทคนิคที่จำเป็นต่อการทำงาน ภาษาของกลุ่มประเทศ AEC ทักษะด้าน

วัฒนธรรม คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานนี้จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ และหากเปิดเสรีแล้ว แรงงานที่ คาดว่าจะเข้ามาได้แก่ ลาว เวียดนามและพม่า ตามลำดับ จุดแข็งของ ไทยหากเปิดการเคลื่อนย้าย แรงงาน ฯ ได้แก่ การควบคุมการเข้าออกของแรงงานที่มีประสิทธิภาพ ค่าจ้างที่ถูกกว่าประเทศที่ พัฒนาแล้ว ทักษะการทำงานของแรงงานไทยที่ดี จุดอ่อน ได้แก่ การขาดทักษะภาษาอังกฤษ ค่าจ้าง ที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และ การควบคุมมาตรฐานในการประกอบอาชีพของคนต่างชาติในไทย

กลุ่มตัวอย่างของதாகส่วนใหญ่เป็นธุรกิจด้านการผลิต โดยดำเนินการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP และ OPC มีการจ่ายค่าแรงประมาณ 100-300 บาทต่อวัน และมีการกำหนดค่าแรงที่ต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต างด้ว คุณสมบัติของแรงงานที่ ต้องการ คือมนุษยสัมพันธ์ดี ทักษะที่ต้องการได้แก่ ทักษะด้านวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และภาษา ของกลุ่มประเทศ AEC กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้าย แรงงานนี้จากการเข้าร่วมประชุมและสัมมนา และหากเปิดเสรีแล้ว แรงงานที่คาดว่าจะเข้ามาได้แก่ พม่า เวียดนามและกัมพูชา ตามลำดับ จุดแข็งของ ไทยหากเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน ฯ ได้แก่ ค่าจ้างที่ถูกกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว การใช้เทคโนโลยีในระบบการผลิตเพื่อทดแทนแรงงาน และ ทักษะแรงงานไทยในการทำงาน จุดอ่อน ได้แก่ ค่าจ้างที่สูงกว่า ประเทศเพื่อนบ้าน การที่ธุรกิจไทย ไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร และการขาดทักษะภาษาอังกฤษ

แม้ว่าการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน จะทำให้เกิดโอกาสการค้าขายแลกเปลี่ยนทาง ธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ควรพิจารณาผลกระทบที่อาจทำให้แรงงานไทยว่างงานได้ และค่าแรงที่อาจสูงขึ้ น เมื่อมีแรงงานต่างชาติมากขึ้น ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐควรสนับสนุนหรือดำเนินการเพื่อให้ธุรกิจ SMEs ปรับตัวรับกับการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ผลการสำรวจกลุ่ม ตัวอย่างมีข้อเสนอแนะ ได้แก่ การควบคุมจำนวนแรงงานทั้งต่างด้วและแรงงานไทย การออก กฎหมายให้รัดกุม เพิ่มบทลงโทษเมื่อมีผู้ละเมิดกฎหมายแรงงานไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทยหรือ แรงงานต่างด้ว เพิ่มมาตรการควบคุมแรงงานต่างด้วให้เหมาะสม และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มื การจ้างงานให้เหมาะกับตำแหน่งและความสามารถ